

Tlačová správa

Jedna Európa, dva rôzne spôsoby vzdelávania rómskych detí

28. november 2011

Londýn

V Českej republike, na Slovensku, a v niektorých ďalších členských štátoch EÚ sú deti rómskeho pôvodu neúmerne zaraďované do špeciálnych tried/škôl pre mentálne zaostalé deti alebo do de facto segregovaných škôl. Ak tieto isté deti odídu so svojimi rodičmi do Veľkej Británie, sú vzdelávané v školách hlavného vzdelávacieho prúdu. Britská organizácia Equality v spolupráci s Rómskym vzdelávacím fondom (Roma Education Fund) realizovala pilotný prieskum za účelom zistenia, aký vplyv má vzdelanie v hlavnom vzdelávacom prúde na rómske deti, ktoré boli predtým zaradené do špeciálnych alebo segregovaných tried/škôl. Výsledky pilotnej štúdie nazvané „[Od segregácie k integrácii](#)“ ukazujú, že rómski žiaci vo Veľkej Británii rýchle doháňajú svojich nerómskych vrstovníkov a sú schopní dosiahnuť priemerných výsledkov či výsledkov, ktoré sa pohybujú blízko pod priemerom.

Od marca do septembra 2011 organizácia Equality realizovala prieskum s cieľovou skupinou Rómov českej a slovenskej národnosti, ktorí so svojimi rodinami odišli do nasledovných britských miest: Leicester, Chatham, Rotherham, Wolverhampton, Southend-on-Sea, Peterborough, Londýn a Derby. Bolo zistené, že 85% žiakov, ktorí sa výskumu zúčastnili, bolo predtým zaradených do špeciálnych či de facto segregovaných tried/škôl či prevažne rómskych škôlok v Českej republike a na Slovensku, a to navzdory rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci D.H. a ostatní proti Českej republike. V novembri roku 2007 súd rozhodol, že „neúmerne zaraďovanie rómskych detí do špeciálnych škôl bez objektívneho a rozumného zdvôdnenia predstavuje protiprávnu nepriamu diskrimináciu porušujúcu Európsku zmluvu o ľudských právach“.

Niektorí pedagógovia v strednej a východnej Európe už roky tvrdia, že segregované alebo špeciálne vzdelanie je v najlepšom záujme rómskych detí. Pilotný prieskum o dopade vzdelania v hlavnom vzdelávacom prúde, realizovaný organizáciou Equality ukazuje, že toto tvrdenie nieje pravdivé: výsledky rómskych žiakov v oblasti čitateľskej, matematickej a prírodovedeckej gramotnosti sú priemerné alebo sa pohybujú blízko pod priemerom. Výsledky prieskumu taktiež ukazujú, že čím viac boli rómski žiaci začlenení v rámci triedy či školy, tým menej bolo problémov týkajúcich sa komunitnej súdržnosti v prostredí školy či mimo nej. To je v priamom rozpore s názorom väčšiny rómskych študentov, ktorí tvrdia, že na českých a slovenských školách zažili rasovo motivovanú šikanu a verbálne útoky zo strany nerómskych vrstovníkov a diskriminačné zaobchádzanie zo strany učiteľov.

Všetci rodičia, ktorí sa zúčastnili pilotného výskumu, oceňovali takmer úplnú absenciu rasizmu, diskriminácie a anticigánstva v britskom školstve a domnievali sa, že šance ich detí na budúci úspech v živote sú vyššie na britských školách než na školách na Slovensku či v Českej republike. Jeden rodič, pôvodom z Českej republiky, povedal: „Poslali ma do špeciálnej školy. Až teraz vidím, že sme nedostali rovnaké šance ako nerómske deti. Chcem pre svoje deti lepšiu budúcnosť, sú šikovné.“

Judit Szira, riaditeľka Rómskeho vzdelávacieho fondu, prehlásila: „Máme jasný dôkaz o tom, že je možné prekonať priepastný rozdiel vo výsledkoch vzdelania rómskych študentov a zaručiť ich uplatnenie na trhu práce - pokiaľ dôjde k širokému konsenzu vlády a spoločnosti, i Rómov samotných.“

Alan Anstead, riaditeľ organizácie Equality, povedal: „Tento pilotný prieskum snád' naštartuje proces hľadania lepšieho a férovejšieho spôsobu vzdelávania rómskych detí v Českej republike a na Slovensku a posluži ako informačný zdroj pre školy vo Veľkej Británii, ktoré sa chcú dozvedieť, ako môžu najlepšie pomôcť rómskym žiakom, ktorí k nim nastúpili.“

Poznámky pre editorov

Správu „Od segregácii k integrácii: rómski žiaci vo Veľkej Británii“ je možné stiahnuť tu: <http://equality.uk.com/Education.html>

Pre viac informácií kontaktujte Luciu Fremlovú z Equality: email lucie@equality.uk.com, telefón: 00447532 249831.

Equality je mimovládna nezisková organizácia, ktorá presadzuje a háji práva etnických menšín vo Veľkej Británii a v Európe. Primárne pomáhame Rómom, ktorí odišli do Veľkej Británie z nových členských štátov EÚ. Cieľom práce Equality je splnomocniť príslušníkov rómskych komunit k riešeniu otázok týkajúcich sa zamestnanosti, bývania, vzdelávania, zdravotnej starostlivosti a dávok sociálnej starostlivosti. Pomáhame vytvárať prostredie dialógu, porozumenia a spolupráce medzi rómskymi komunitami, miestnymi úradmi a poskytovateľmi služieb. Web: [//equality.uk.com](http://equality.uk.com)

Rómsky vzdelávací fond bol založený v roku 2005 v rámci Dekády rómskej integrácie. Jeho poslaním a hlavným cieľom je prekonať priepastný rozdiel vo výsledkoch vzdelania Rómov a nerómov. Za účelom dosiahnutia tohto cieľa, organizácia podporuje politiku a programy, ktoré zaručujú kvalitné vzdelanie pre Rómov, vrátane procesu desegregácie vzdelávacích systémov. Web: <http://www.romaeducationfund.hu/>